

Citycollege St. Franciscus, Rotterdam

Katholieke scholengemeenschap voor havo, atheneum, gymnasium

Taalpercentielen en differentiatie

“We wisten wel dat bijvoorbeeld maar 43 procent van de leerlingen met een havo-advies het diploma haalden, maar we waren trots op elke leerling die de school afmaakte”, zegt Sander Tetteroo, teamleider havo bovenbouw op het Citycollege St. Franciscus in Rotterdam. Alle aandacht ging daarnaar uit: leerlingen uit het achterstandsgebied, dat de Maasstad is, zoveel mogelijk meegeven voor hun ontwikkeling. Tot de inspectie oordeelde dat de vwo-afdeling van de school zeer zwak was. Het rendement van de havo-bovenbouw was wel goed. “Bij de overgang van havo 4 naar 5 heeft de lat altijd al hoog gelegen en de docenten richtten zich met de inhoud van hun lessen al vroeg op het examen. Voor het vwo zijn we er te veel vanuit gegaan dat leerlingen het zelf wel kunnen.”

Determinatie verscherpt

Samen met een collega deed Tetteroo een groot dataonderzoek. Per klas keken ze naar het verband tussen Cito-score, het basisschooladvies, taalpercentielen en het schoolsucces. “Terwijl we in 2005-2006 veel leerlingen met Cito-score 545-549 aannamen, was dat deel in het diagram in 2010-2011 nog maar een heel klein streepje. We hebben niet in de gaten gehad, dat onze populatie in de loop der jaren steeds zwakker werd.”

Eerst is alle energie gebruikt om een ‘grote schoonmaak’ te houden. Nieuwe criteria voor inschrijving zijn opgesteld, in de hoop betere leerlingen binnen te halen. De toelatings- en overgangsnormen zijn verhoogd, en de determinatie is verscherpt. “Een van de punten is, dat we de adviezen van de basisschool altijd blind hebben overgenomen. Als de basisschool een te hoog advies geeft, kost ons dat punten in het opbrengstenoordeel.”

Taalpercentielen blijken goede voorspellers van succesvolle doorstroom. Uit de uitkomsten van het dataonderzoek kon worden opgemaakt, dat leerlingen met een taalpercentiel van 55 en hoger kansrijk zijn bij het behalen van een diploma. Leerlingen met een hoog taalpercentiel hebben vaak ook een hoge Cito-score. Zo kan heel concreet worden vastgesteld welke leerlingen de school wel en welke voortaan niet meer aanneemt. Doelstelling op dit punt is nu: Leerlingen binnenhalen met een taalpercentiel van minstens 55 en daarbij een Cito-score van minimaal 535.

Lesobservaties

Activerende werkvormen en differentiatie konden volgens de inspectie ook beter. Vorig schooljaar hebben docenten elkaars lessen bekeken aan de hand van het observatieformulier van de inspectie. Vooraf kreeg het team uitleg en een training 'feedback geven'. In groepjes van drie, samengesteld op basis van vrijwilligheid, reflecteerden ze vervolgens op elkaars lessen. Het management faciliteerde de intervisie met tijd, maar teamleiders hielden zich afzijdig. De lesobservaties zijn met opzet niet in het integraal personeelsbeleid opgenomen. "Die veiligheid heb je nodig, dat mensen weten dat ze er niet op worden afgerekend. Wel hebben wij als teamleiders in tweetallen veel, onaangekondigde, lesbezoeken gedaan en met leerlingen gepraat. Wat we zien en horen, bespreken we met docenten. Wat ze kunnen doen aan hun ontwikkeling staat dan centraal."

De cursussen 'activerende werkvormen' en 'de mindset van het puberbrein' waren snel vol. "We waren blij, dat we niet hoefden te pushen en de lessen zien er nu heel anders uit."

Intussen vecht de school voor haar voortbestaan. Een decaan vrijroosteren om te sturen op rendement, kan dit schooljaar niet meer. "Omdat ons leerlingenaantal daalt, kunnen we ons dat financieel niet meer veroorloven."

'We hadden niet in de gaten dat onze populatie steeds zwakker werd'